

Sygnatura akt III C 13/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia, 1 czerwca 2022 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sebastian Otto

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2022r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym w trybie art. 15zszs (2) ustawy z 2.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

przeciwko P. S.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt III C 13/22

UZASADNIENIE

wyroku z 1 czerwca 2022 r.

W dniu 28 grudnia 2021 r. powód - (...) spółka akcyjna z siedzibą w Ł., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł przeciwko P. S. pozew o zapłatę kwoty 7.352,27 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód wskazał, że w marcu 2018 i 15 kwietnia 2021 r. doszło do zalania lokalu objętego ochroną ubezpieczeniową udzieloną przez powoda. Powód wskazał, że w przeprowadzonym postępowaniu likwidacyjnym ustalił, że to pozwany jest sprawcą szkody. Powód wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie, a niniejszym pozvem dochodzi od pozwanego roszczenia regresowego. Pomimo pisemnego wezwania do zapłaty pozwany nie uregulował należności, co czyni pozew koniecznym i uzasadnionym.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

Pozwany zarzucił, że nie ponosi winy za szkodę z kwietnia 2021 r., albowiem dbał o instalację wodną w swoim mieszkaniu. Odnośnie szkody z 2018 r. zarzucił, że nic nie wie o tym zdarzeniu i nie otrzymał jakichkolwiek pism w tej sprawie.

W replice na odpowiedź na pozew powód podtrzymał swoje stanowisko.

W dalszym toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie.

Ustalenia faktyczne:

Gmina M. S. – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie zajmuje lokalu położony w S. przy ul. (...).

Lokal ten jest objęty ubezpieczeniem od zdarzeń losowych udzielonym przez (...) S.A. w W..

W lokalu nr (...) przy ul. (...) w S., znajdującym się nad lokalem zajmowanym przez Gminę M. S., zamieszkuje P. S..

Niesporne.

23 kwietnia 2018 r. doszło do zalania lokalu zajmowanego przez Gminę M. S. – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie położonego w S. przy ul. (...).

Przedstawiciel poszkodowanego oraz nieustalona osoba sporządzili protokół zalania, w którym stwierdzili, że źródłem szkody jest „Jednoznaczne zalanie z lokalu ul. (...) Pan P. S.”. W dalszej części ujęto stwierdzony zakres szkód. Następnie wskazano, że „Usunięcie szkody obciąża: Najemcę lokalu ul. (...) Pan P. S.”.

Dowód:

- protokół zalania – k. 18,
- formularz samolikwidacji szkody – k. 19-19v.

Decyzją z 22 czerwca 2018 r. (...) S.A. w W. przyznał poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 2.271,28 zł za zdarzenie z 23 kwietnia 2018 r. W ramach tej kwoty przeprowadzono przynajmniej likwidację szkody.

Dowód:

- decyzja z 22 czerwca 2018 r. – k. 17-17v,
- faktura VAT – k. 20.

W nocy z 14 na 15 kwietnia 2021 r. doszło do zalania lokalu zajmowanego przez Gminę M. S. – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie położonego w S. przy ul. (...).

15 kwietnia 2021 r. P. S. złożył oświadczenie, w którym wskazał, że „W nocy z 14.04 na 15.04 doszło do awarii przewodu zasilającego baterię kranu w pomieszczeniu kuchni. W wyniku tego zdarzenia doszło do zalania pomieszczenia pod kondygnacją parter, gdzie znajduje się Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Na chwilę obecną są szacowane szkody. Na polisy sprawy:”.

W formularzu zgłoszenia szkody, jako sprawcę wpisano „lokal nr (...) (zgodnie z oświadczeniem)”.

Dowód:

- wiadomość e-mail – k. 13-13v,
- oświadczenie – k. 14,
- formularz – k. 21.

Decyzją z 10 maja 2021 r. (...) S.A. w W. przyznał poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 2.723,87 zł za zdarzenie z 15 kwietnia 2021 r.

Decyzją z 5 lipca 2021 r. (...) S.A. w W. przyznał poszkodowanemu dalsze odszkodowanie w kwocie 2.357,12 zł za zdarzenie z 15 kwietnia 2021 r.

Dowód:

- decyzja z 10 maja 2021 r. – k. 16-16v,
- decyzja z 5 lipca 2021 r. – k. 15-15v,
- kosztorys – k. 51-51v,
- rozliczenie szkody w mieniu – k. 52-53.

Pismami z dnia 9 września 2021 r. P. S. poinformował poszkodowanego, że do szkody z kwietnia 2021 r. doszło na skutek awarii wężyka, za co nie ponosi odpowiedzialności, gdyż przeprowadził jego konserwację. Natomiast o szkodzie z 2018 r. nie ma żadnej wiedzy.

Dowód:

- pisma z dowodem nadania – k. 35-36,
- paragon – k. 34.

Pismem z 27 października 2021 r. (...) S.A. w W. wezwał P. S. do zapłaty kwoty 7.352,27 zł w terminie 14 dni, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

W odpowiedzi na to pismo P. S. wniósł o przesłanie mu akt szkody, co umożliwi mu zajęcia stanowiska.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty – k. 22-23,
- odpowiedź na wezwanie do zapłaty – k. 38.

Wyjaśnienie podstawy prawnej:

(...) S.A. w W. przeciwko P. S. okazało się nieuzasadnione.

Dochodzona pozwem kwota stanowiła odszkodowanie, które powód wypłacił poszkodowanemu w wyniku dwóch zdarzeń – zalań lokalu, do których miało dojść 23 kwietnia 2018 r. i w nocy z 14 na 15 kwietnia 2021 r., za które to zdarzenia miał odpowiadać pozwany, a których w niniejszym postępowaniu dochodził na zasadzie regresu.

Podstawą faktyczną żądania były ww. zdarzenia szkodowe z 23 kwietnia 2018 r. i 14/15 kwietnia 2021 r.

Podstawę prawną żądania powoda stanowił przepis art. 828 §1 k.c., zgodnie z którym: Jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli zakład pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem ubezpieczyciela.

Pozwany zakwestionował żądanie pozwu w całości (zatem co do zasady i wysokości). Spór stron skupił się wokół dwóch kwestii: pierwszej, czy to pozwany jest sprawcą szkód, gdyż pozwany kwestionował swoją winę za te zdarzenia, nadto wskazując, że o szkodzie z 2018 r. w ogóle nie wiedział, oraz drugiej, czy wypłacone poszkodowanemu odszkodowanie odpowiadało zakresowi szkód.

W pozostałym zakresie stan faktyczny był w zasadzie niesporny i został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów, które złożyła strona powodowa oraz pozwanego. Wszystkim tym dowodom Sąd dał wiarę w całości, jako spójnym i wiarygodnym.

Przepis art. 828 §1 k.c. stanowi o tzw. regresie ubezpieczeniowym. Dla wykazania swojego roszczenia powód zgodnie ze spoczywającym na nim w pierwszej kolejności ciężarze dowodu zobowiązany był wykazać dwie okoliczności: istnienie odpowiedzialności osoby trzeciej – sprawcy szkody oraz wypłatę odszkodowania poszkodowanemu. Druga z tych przesłanek została niespornie wykazana. Powództwo zostało oddalone, albowiem powód nie wykazał pierwszej z przesłanek, tj., że za szkodę odpowiada pozwany. Tę przesłankę powód zobowiązany był wykazać wg ogólnych zasad, tj. poprzez wykazanie zdarzenia powodującego szkodę, szkody, związku przyczynowego oraz winy pozwanego. Wystąpienie szkody z 2021 r. było niesporne, wystąpieniu szkody z 2018 r. pozwany wprost nie zaprzeczył, ani nie potwierdził, a jedynie wskazał, że nic o niej nie wie. Dlatego Sąd uznał, że sam fakt wystąpienia szkód został wykazany, a nadto wykazana została przyczyna szkody z 2021 r. W ocenie Sądu niewykazana przez powoda pozostała wina pozwanego oraz wysokość szkody – co do każdego zdarzeń, a także przyczyna zdarzenia z 2018 r. W konsekwencji brak był możliwości zbadania związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem, a szkodą.

Sprawstwo pozwanego powód wyprowadził z informacji przekazanych mu przez poszkodowanego.

Sprawstwa zdarzenia z 2018 r. ma dowodzić protokół zalania oraz formularz samolikwidacji. Dokumenty te są jednak niewystarczające do przyjęcia odpowiedzialności pozwanego. Są to bowiem jedynie dokumenty prywatne, w których przedstawiciel poszkodowanego oraz nieustalona osoba złożyli oświadczenia, w których winę przypisali P. S.. Niewyjaśnione pozostaje jednak na jakiej podstawie ustalenie to zostało poczynione, w tym w jaki sposób ustalono, że do awarii instalacji wodnej doszło w lokalu pozwanego, a nie np. w części wspólnej instalacji, ani też, że to pozwany za tę szkodę odpowiada, jako najemca, a nie właściciel lokalu. Jest to istotne zważywszy, że pozwany w ogóle nie brał udziału przy czynnościach likwidacji szkody z 2018 r. Brak jest jakichkolwiek dokumentów sporządzonych z jego udziałem z tego okresu. W ocenie Sądu ubezpieczyciel w nieuzasadniony sposób oparł się o oświadczenia poszkodowanego, bez ich zweryfikowania np. w drodze odebrania stanowiska od wskazanego sprawcy szkody.

Odnosnie natomiast szkody z kwietnia 2021 r. powód oparł się o oświadczenia pozwanego z 15 kwietnia 2021 r. Faktycznie pozwany przyznaje w nim powstaniu szkody i jej przyczynie. Nie przyjmuje w nim jednak odpowiedzialności za to zdarzenie. Oświadczenie to jest w zasadzie oświadczeniem stwierdzającym fakt, a nie wolę (deklarację) przyjęcia odpowiedzialności za szkodę.

Mając na uwadze powyższe uwagi Sąd doszedł do przekonania, że powód nie wykazał, aby to pozwany ponosił winę za powstałe szkody, ani też nie wykazał przyczyny zdarzenia z 2018 r.

Powód reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, nie złożył akt szkody, ani nie złożył wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego w niniejszym postępowaniu na okoliczność ustalenia przyczyn każdego ze zdarzeń. Skoro zatem powód w żaden sposób nie wykazał, że pozwany ponosi odpowiedzialność za szkodę, to jego żądanie pozbawione jest podstawy faktycznej.

W replice na odpowiedź na pozew powód wskazywał, że pozwany nie wykazał okoliczności wyłączających jego odpowiedzialność. Spoczywający na pozwanym obowiązek dowiedzenia okoliczności wskazujących na wygaśnięcie zobowiązania nie może jednak wyprzedzać cięższego na powodzie obowiązku udowodnienia powództwa. Podkreślić należy, że art. 6 k.c. rozumiany być musi przede wszystkim w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06, Legalis 161055 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 r., II CSK 293/07, Legalis 162518). W pierwszej kolejności to powód zobowiązany był wykazać, że pozwany ponosi winę za szkodę. Dopiero wówczas aktualizowałby się obowiązek dowodowy pozwanego wykazywania jego braku winy w powstaniu szkody. Powód spoczywającemu na nim ciężarze dowodowym nie podolał.

Niezależnie od powyższego powództwo pozostaje również niewykazane co do wysokości. Również w tym zakresie powód nie podolał spoczywającym na nim ciężarze dowodu. Zaznaczyć należy, że przepis art. 828 §1 k.c. nie stwarza domniemania, że suma odszkodowania wypłaconego przez zakład ubezpieczeń odpowiada zakresowi

odpowiedzialności osoby, która wyrządziła szkodę. Roszczenie ubezpieczyciela oparte o przepis art. 828 §1 k.c. podlega ogólnym zasadom w zakresie rozkładu ciężaru dowodu w procesie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 8 lipca 2015 r., sygn. akt I ACa 224/15, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 4 marca 2015 r., sygn. akt VI ACa 525/14). Innymi słowy nie jest tak, że roszczenie regresowe przysługuje ubezpieczycielowi w określonej wysokości tylko dlatego, że odszkodowanie w takiej wysokości wypłacił poszkodowanemu.

Pozwany negując żądanie pozwu w całości zakwestionował również wysokość szkody. Nie sposób skorelować wypłaconego odszkodowania z faktyczną szkodą. Ponownie zatem powód zobowiązany był zatem wykazać wysokość szkody zgodnie z ogólnymi zasadami rozkładu ciężaru dowodu w procesie odszkodowawczym. W tym zakresie również niezbędne byłoby przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia zakresu szkody i kosztów jej usunięcia. Ponownie jednak powód nie wykazał się stosowaną inicjatywą dowodową.

Co do szkody z 2018 r. nie zmienia tego złożona przez powoda faktura – k. 20, gdyż odwołuje się ona do umowy z 10 maja 2018 r., której przedmiot pozostaje nieustalony. Niewyjaśnione jest zatem, że zakres prac tej umowy pokrywał się z zakresem szkody, a w konsekwencji, czy kwota za wykonane na podstawie tej umowy prace odpowiada wysokości szkody. Pozwala to ustalić jedynie, że koszt usunięcia szkody zmieścił się w tej kwocie, nie zaś, że był jej równy.

Co do szkody z 2021 r. nie zmienia tego złożony przez powoda kosztorys, gdyż jest to jedynie komputerowy wydruk o niskiej wartości dowodowej. Nawet gdyby przydzielić mu przymiot dokumentu prywatnego, to stanowiłby on jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie, czyli, że osoba, która kosztorys ten sporządziła ustaliła zakres i wysokość szkody we wskazanej w nim wysokości, nie zaś, że zakres i wysokość szkody faktycznie osiągnęła taką wysokość. Analogicznie przedstawia się dokument rozliczenia szkody w mieniu, w której wskazane są zastrzeżenia, że nie stanowi ona uznania odpowiedzialności za szkodę, ponownie również stanowi on jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie, czyli, że osoba, która kosztorys ten sporządziła ustaliła zakres i wysokość szkody we wskazanej w nim wysokości, nie zaś, że zakres i wysokość szkody faktycznie osiągnęła taką wysokość.

Wobec powyższego powództwo, jako niewykazane co do zasady i wysokości podlegało oddaleniu w całości.

W powołaniu powyższego argumentacji orzeczono jak w sentencji.